

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันมีภาษาต่างๆ ที่มนุษย์ใช้ติดต่อสื่อสารระหว่างกัน “ภาษาพูด” ถือเป็นสื่อที่มนุษย์ใช้ในการติดต่อสื่อสารอย่างเป็นทางการเป็นธรรมชาติที่สุด โดยมนุษย์จะถ่ายทอดความคิดและความรู้สึกต่างๆ ออกมาในรูปของคำพูด แม้มนุษย์จะพัฒนาสื่อต่างๆ ในการติดต่อสื่อสารหลายรูปแบบ แต่สื่อที่เป็น “ภาษาพูด” ก็ยังคงเป็นสื่อหลักในการติดต่อสื่อสารของมนุษย์ไม่ว่าจะเป็นด้านการศึกษา ศิลปวัฒนธรรม การพาณิชย์ หรือด้านความบันเทิง

ภาษา เป็นเครื่องมือในการสื่อสารของคนในสังคม ดังที่ วิลกินส์ (Wilkins, 1970 อ้างถึงใน รูปทอง กว้างสวัสดิ์, 2545 : 2) ได้กล่าวว่า ภาษา คือสื่อของการติดต่อสื่อสารที่ใช้กันมากที่สุด ภาษา เป็นสื่อที่ทำให้โครงสร้างสังคมมีความประณีตและสมบูรณ์ ภาษาจึงเป็นหัวใจของการสื่อสาร และการติดต่อสื่อสารด้วยวิธีการใดๆ ก็ตาม จะไม่สมบูรณ์เท่ากับการสื่อสารที่มาในรูปของ “เสียง” ทั้งนี้ เพราะ “เสียง” เป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดใน “สื่อภาษาพูด” และวิชาที่เกี่ยวข้องกับเสียงพูด คือ วิชาสัทศาสตร์ ซึ่งเป็นวิชาที่ว่าด้วยการผลิตเสียง ดังนั้น การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศจึงมีความสำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่งที่จะทำให้นักเรียนได้เรียนรู้ในเรื่องการออกเสียงคำต่างๆ ในภาษานั้นๆ ได้อย่างถูกต้อง (เอกสารประกอบการสอนสัทศาสตร์ ประกอบ ผลงาม, 2549 : 2-5)

การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศแตกต่างจากการเรียนสาระการเรียนรู้อื่น เนื่องจากผู้เรียนไม่ได้เรียนเพื่อความรู้ทางภาษาเท่านั้น แต่เรียนเพื่อให้สามารถใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นได้ตามความต้องการในสถานการณ์ต่างๆ ทั้งในชีวิตประจำวันและการทำงาน การที่จะให้ผู้เรียนมีความสามารถตามที่คาดหวังดังกล่าว หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดองค์ความรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ รวมถึงคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เพื่อเป็นแนวทางในการประกันคุณภาพการศึกษา โดยแบ่งสาระการเรียนรู้ในการเรียนภาษาต่างประเทศ ออกเป็น 4 สาระ คือ สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และสาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้สาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศเป็นสาระการเรียนรู้ที่นักเรียนต้องเรียน โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะในการสื่อสารเพื่อใช้ในการดำเนินชีวิต ทันท่อ

การเปลี่ยนแปลง พร้อมรับข้อมูลข่าวสารและสื่อสารข้ามวัฒนธรรมได้ การจัดการเรียนการสอน ภาษต่างประเทศมีความคาดหวังว่า เมื่อผู้เรียนเรียนภาษาต่างประเทศอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ระดับชั้น ประถมศึกษาจนถึงระดับชั้นมัธยมศึกษา ผู้เรียนจะมีเจตคติที่ดีต่อภาษาต่างประเทศ สามารถใช้ ภาษาต่างประเทศสื่อสารในสถานการณ์ต่างๆ แสวงหาความรู้ ประกอบอาชีพ และศึกษาต่อใน ระดับสูงขึ้น รวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องราวและวัฒนธรรมอันหลากหลายของประชาคมโลก และสามารถถ่ายทอดความคิดและวัฒนธรรมไปสู่สังคมโลกได้อย่างสร้างสรรค์ (กรมวิชาการ, 2544 : 2)

จากสภาพการเรียนการสอนในปัจจุบัน นักเรียนส่วนใหญ่ไม่สามารถใช้ภาษาในการสื่อสาร ได้มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร จึงจำเป็นต้องใช้สื่อการเรียนรู้ ซึ่งสื่อการเรียนรู้ถือเป็นองค์ประกอบ สำคัญในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและตอบสนองการเรียนรู้ของผู้เรียน ดังนั้นสื่อ การเรียนรู้จึงต้องมีความหลากหลายเพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาการเรียนรู้ภาษาอังกฤษอย่างรวดเร็ว โดยผู้สอนเป็นผู้ปรับ เลือก และใช้สื่อต่างๆ ให้เหมาะสมสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อมีมากมายหลายประเภท ชุดการเรียนรู้ถือเป็นสื่ออีกประเภทหนึ่งที่สามารถ นำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้ มีงานวิจัยเกี่ยวกับการใช้ชุดการเรียนรู้ในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน ดังนี้

จิตรา คันธวงศ์ (2543 : บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง “การสร้างชุดการสอนวิชาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีผลการเรียนภาษาอังกฤษต่ำ โดยใช้ชุดการสอนบรรยาย” ได้ศึกษากลุ่มตัวอย่างจากการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง เครื่องมือที่ใช้คือ แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนและชุดการสอนบรรยาย ผลการวิจัยพบว่า ชุดการสอนมีประสิทธิภาพ 82.69/80.47 เท่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ และชุดการสอนที่พัฒนาแล้ว นำไปทดลองซ้ำมีประสิทธิภาพ 80.65/80.15 แสดง ว่าชุดการสอนมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด สามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้

สมหวัง แสงสุนานนท์ (2540 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การศึกษาเปรียบเทียบ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษระหว่างใช้ชุดการสอนและการสอนปกติ” ผลการวิจัย พบว่า 1) ชุดการสอนที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้มีประสิทธิภาพสูงกว่าระดับมาตรฐานที่ 83.31/83.12 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษโดยใช้ชุดการสอนสูงกว่าการสอนปกติอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับ .01

สมใจ ธีระนันท์ (2544 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การสร้างชุดการสอนวิชาภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสารระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6” ผลการวิจัยพบว่า ชุดการสอนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อ

การสื่อสารระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 84.40/95.65 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ และคะแนนของนักเรียนที่ได้จากการทดสอบหลังการเรียนด้วยแบบทดสอบภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสูงกว่าคะแนนก่อนเรียนอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากงานวิจัยดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า การใช้ชุดการเรียนรู้ในการสอนภาษาอังกฤษเป็นแนวทางที่ช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ทำให้ผู้เรียนเรียนอย่างมีความสุข ช่วยให้ผู้เรียนฝึกหัดในส่วนที่เพิ่มเติมหรือเสริมจากหนังสือเรียน อีกทั้งช่วยเสริมทักษะการใช้ภาษาของผู้เรียนให้ดียิ่งขึ้น

จากประสบการณ์ในการสอนนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ออกเสียงคำต่างๆ ได้ไม่ถูกต้อง โดยเฉพาะเสียงพยัญชนะท้ายคำ (Final sound) ซึ่งเมื่อนักเรียนออกเสียงผิด อาจทำให้เกิดปัญหาในการสื่อสารคือมีปัญหาในเรื่องของการเข้าใจความหมาย เพราะคำๆ หนึ่งมีเสียงท้ายคำที่แตกต่างกันจะทำให้เกิดความหมายที่ต่างกันได้ จากปัญหาที่พบนี้ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการออกเสียงพยัญชนะท้ายคำภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา โดยใช้ชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการออกเสียงพยัญชนะท้ายคำภาษาอังกฤษ ทั้งนี้เพื่อให้ นักเรียนสามารถออกเสียง พยัญชนะท้ายคำภาษาอังกฤษ ได้ถูกต้อง อันจะเกิดผลดีต่อการพัฒนาทักษะทางการสื่อสารให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาเสียงพยัญชนะท้ายคำภาษาอังกฤษที่เป็นปัญหาในการออกเสียงของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
2. เพื่อพัฒนาทักษะการออกเสียงพยัญชนะท้ายคำภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา โดยใช้ชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการออกเสียงพยัญชนะท้ายคำในภาษาอังกฤษ
3. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการออกเสียงพยัญชนะท้ายคำภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ก่อนและหลังการใช้ชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการออกเสียงพยัญชนะท้ายคำภาษาอังกฤษ

คำถามการวิจัย

1. เสียงพยัญชนะท้ายคำภาษาอังกฤษที่เป็นปัญหาในการออกเสียงของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มากที่สุด คือเสียงอะไร
2. พัฒนาการในการออกเสียงพยัญชนะท้ายคำภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้จากการฝึกโดยใช้ชุดการเรียนรู้เป็นอย่างไร
3. นักเรียนมีทักษะการออกเสียงพยัญชนะท้ายคำภาษาอังกฤษก่อนและหลังการใช้ชุดการเรียนรู้แตกต่างกัน

สมมติฐานการวิจัย

นักเรียนที่ได้รับการพัฒนาด้วยชุดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการออกเสียงพยัญชนะท้ายคำภาษาอังกฤษจะมีพัฒนาการทางการออกเสียงพยัญชนะท้ายคำภาษาอังกฤษดีขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยได้ศึกษาเสียงพยัญชนะท้ายคำที่เป็นปัญหาโดยไม่ศึกษาเสียงควบกล้ำและการเชื่อมโยงของเสียงในประโยค เสียงพยัญชนะท้ายคำภาษาอังกฤษแบ่งเป็น 6 กลุ่ม ดังนี้

- (1) เสียงหยุดหรือกัก (Stops)
- (2) เสียงแทรก (Fricatives)
- (3) เสียงกึ่งเสียดแทรก (Affricates)
- (4) เสียงนาสิก (Nasals)
- (5) เสียงกระดกลิ้น (Tap or Flap)
- (6) เสียงข้างลิ้น (Lateral)

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ทั้งนักเรียน

โปรแกรมปกติ จำนวน 53 คน และนักเรียนหลักสูตร Mini English Program จำนวน 7 คน รวมทั้งสิ้น 60 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) จากประชากรซึ่งเป็น นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ทั้งนักเรียนโปรแกรมปกติ และนักเรียนหลักสูตร Mini English Program จำนวน 30 คน โดยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างตามความจำเป็นของปัญหาซึ่งสำรวจโดยใช้แบบทดสอบเพื่อศึกษาเสียงพ้องขณะทำคำภาษาอังกฤษที่เป็นปัญหาในการออกเสียง โดยเรียงลำดับคะแนนจากต่ำสุดไปหาสูงสุด โดยเลือกมาจำนวน 30 คน

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ การใช้ชุดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการออกเสียงพ้องขณะทำคำภาษาอังกฤษ

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การออกเสียงพ้องขณะทำคำภาษาอังกฤษของนักเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การพัฒนาทักษะการออกเสียง หมายถึง การศึกษาปัญหา การจัดทำชุดการเรียนรู้ และการนำชุดการเรียนรู้ไปใช้เพื่อพัฒนาทักษะการออกเสียงพ้องขณะทำคำในภาษาอังกฤษให้ถูกต้องตามหลักสัทศาสตร์

2. ชุดการเรียนรู้ หมายถึง ชุดการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนสามารถศึกษาและปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองจากวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ที่ครูจัดเตรียมไว้ให้อย่างเป็นระบบ ชุดการเรียนรู้สร้างขึ้นเพื่อตอบสนองความสามารถของผู้เรียนแต่ละคน ผู้เรียนสามารถศึกษาและประเมินผลการเรียนด้วยตนเอง โดยมีครูเป็นผู้ให้คำแนะนำ

3. นักเรียน หมายถึง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ทั้งโปรแกรมปกติ และ Mini English Program ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ช่วยแก้ปัญหาการออกเสียงพยัญชนะท้ายคำภาษาอังกฤษและพัฒนาการออกเสียงพยัญชนะท้ายคำภาษาอังกฤษของนักเรียนให้ถูกต้องตามหลักสัทศาสตร์
2. เผยแพร่ข้อมูลที่ได้จากผลการวิจัยให้แก่อาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษและผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด